

Nr. 6(34)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2014. gada 2. jūnijs

LĪGODAMA TAUTA NĀCA

Gunta Bīte
Avīzītes «Bazūne» redaktore

Pēdējais pavasara mēnesis — maijs — «Latvijas Neredzīgo bibliotēkā» bija raibs ne tikai ziedošās dabas dēļ, bet arī dažādu interesantu un krāsainu pasākumu dēļ.

13. maijā Rēzeknes filiālbibliotēka aicināja savus apmeklētājus uz Inas Marks dzejas diska «Gorit sveča» (Svece deg) prezentāciju, savukārt no 19. līdz 30. maijam Ventspilī varēja apskatīt sera Artūra Konana Doila 155. gadu jubilejai veltītu izstādi «Elementāri, Vatson!». Arī bibliotēkā Rīgā bija apskatāmas vairākas izstādes, t.sk., «Rīgas Fotomēneša» ietvaros rīkotā izstāde «Es gribu tavu foto». Pavisam nesen, 29. maijā, bibliotēkas lasītavā Rīgā notika lasīšanas svētki, kuros par godu rakstnieces Tūves Jānsones 100. jubilejai notika sarīkojums «Cimos pie trollīša Mumina», savukārt 30. maijā Daugavpilī notika informatīva tikšanās ar Servisa suņu biedrības TEODORS pārstāvjiem un dalībniekiem. Vēl šodien var sajūst servisa suņu klātbūtni un mūsu bibliotēka nepārstās par viņiem runāt un informēt.

Arī jūnijs mūsu bibliotēkā solās būt radošs un aktīvs. Papildus dažādām ma-

zākām aktivitātēm bibliotēkā un tās filiālēs, šogad esam iecerējuši vienu īpaši vērienīgu pasākumu Strazdumuižas ciematā Rīgā.

Jāņi ir vienīgie latviešu tradicionālie svētki, kurus joprojām svin ikviens latvietis neatkarīgi no tā, kurā pasaules malā atrastos. Daudzi ar Jāņu svinēšanu saistīti rituāli ir aizmirsti, taču joprojām pastāv galvenās tradīcijas: pušķošanās, uguns-kura aizdedzināšana, lekšana pāri uguns-kuram, Jāņu mielasts ar sieru un alu, kā arī ligošana.

Vārds «līgo!» līvu valodā nozīmē «lai top!». Katra līgotne ir kā maza buramdziesmiņa, kas, īstā laikā un īstā vietā nodziedāta, nes milzu svētību. Jāņu līgotnes ir ļoti dažādas — draiskas, uzmundrinošas. Ar līgodziesmu vibrācijām latvietis izskalo no savas dvēseles ikdienas rūpes un bēdas.

Daudz līgodziesmu un informācijas par Jāņu svinēšanas tradīcijām var atrast grāmatā «Praktiskā Jāņu grāmata», kas mūsu bibliotēkā pieejama gan redzīgo, gan Braila rakstā komplektā ar līgodziesmu disku.

Neatņemama Jāņu svinību sastāvdaļa ir aplīgošana, kad ļaudis ar vainagiem un Jāņu zālēm apstaigā sētas, tīrumus, dārzus, dziedādami Jāņu dziesmas.

Šogad, pēc 3 gadu klusēšanas, «Latvijas Neredzīgo bibliotēka» atkal aicinās

ikvienu jāņubērnu kopīgi ieskandināt šos latviskos svētkus ar līgodziesmām un zāļu vainagiem. **19. jūnijā Strazdumuižas ekstrādē plkst. 18.00 notiks Jāņu ielīgošanas pasākums «Līgodama tauta nāca».** Šis projekts tiks realizēts, balstoties uz Jāņu ielīgošanas tradīcijām, izmantojot visas cilvēkam piešķirtās maņas: redzi, tausti, dzirdi, smaržu un garšu.

Projektam būs arī izglītojošs raksturs, jo tajā ietverti dažādi radoši pasākumi, informatīvi stendi ar informāciju gludrakstā (parastajā iespiedrakstā) un neredzīgo (Braila) rakstā, un sportiskas aktivitātes. Šāds ielīgošanas pasākums Rīgā noteikti būs vienīgais, jo tiks pielāgots arī neredzīgiem jāņubērniem.

Strazdumuižas parks — būs sadalīts 3 darbības zonās:

1. zona — skatuve. Ar skanīgu balsi svētkus ieskandinās dziesminieks Uldis Kākulis, savukārt sveicot dzejnieku Jāni Peteru 75. dzimšanas dienā, pirmajā koncerta daļā jaunieši Lauris Kuzņecovs un Edijs Fuksis, kas sevi jau pierādījis dažādos konkursos, dziedās dziesmas ar dzejnieka vārdiem. Savukārt bibliotēkas darbinieces lasīs J. Petera dzejas kompozīciju. Neizpaliks arī kārtīga kaimiņu apdziedāšana.

Koncerta otrajā daļā uzstāsies **grupa „Sestā jūdze”**, lai dziesmas papildinātos ar dejām un līksmību. No skatuves notiks arī aktivitāšu zonā galveno uzvarētāju apbalvošana.

2. zona — radošās darbnīcas. Šajā zonā būs izvietots informatīvais stends ar informāciju par Jāni Peteru un viņa daiļradi, kas pieejama «Latvijas Neredzīgo bibliotēkas» krājumā, būs īpaši izveidota «Jāņa Petera dziesmu vācelīte», kurā apkopoti dziesmu vārdi. Neizpaliks infor-

mācija par Jāņiem un pašu bibliotēku, kā arī informācija par Eiropas kultūras galvaspilsētas programmu (jūlijs — septembris) gan redzīgo, gan Braila rakstā.

Te būs arī rotas darināšanas, vainagu pīšanas, gleznošanas, apsveikumu kartiņu veidošanas un sejas apgleznošanas darbnīcas, kā arī interesantas galda spēles «Dzejgriezumi» un «Kvass pret Limonādi».

3. zona — aktivitāšu zona. Šajā zonā būs sportiska un izglītojoša stafete, kurā vajadzēs izmantot OŽU, lai noteiktu, kurā maisiņā kas atrodas; TAUSTI — lai noteiktu 10 lietas, kas paslēptas kastē; DZIRDI un atmiņu, lai vienreiz noklausoties dzejolīti, varētu atbildēt uz viktorīnas jautājumiem.

Būs arī «Saudzīgās viesuļvētras» spēle, kurā starp kociņiem vajadzēs izvadīt bumbu, nenogāžot tos.

Šajā zonā vēl paredzētas divas ļoti svarīgas **degustācijas:**

SIERA SLEPENĀ DEGUSTĀCIJA, kuras laikā jānogaršo sešas siera šķirnes no Zemnieku saimniecības «Krišjāņi» un jānobalso par to, kura garšoja vislabāk. Pasākuma noslēgumā ikviens uzzinās, kādas šķirnes degustācijā tika piedāvātas un kādas bija siera sastāvdaļas. Gala rezultāti tiks apkopoti un uzvarējusī šķirne saņems balvu un Goda rakstu.

KVASA BARONA NOTEIKŠANA — interesanta un veselīga spēle. Tiks piedāvāti pieci kvasu veidi un 5 kvasa etiķetes, uz kurām būs uzdrukāts nosaukums arī Braila rakstā. Nogaršojot kvasu būs jānosaka, kura etiķete ir pareizā. Tie, kuri pareizi būs norādījuši visas kvasa šķirnes, vēlāk viktorīnā no skatuves sacentīsies par galveno balvu.

Lai noteiktu, kurš no dalībniekiem ir īstais Kvasa Barons, uzvarētāji sacentīsies,

atbildot uz viktorīnas jautājumiem par un ap kvasu.

Pasākums noslēgsies plkst. 20.00 ar «Siera slepenās degustācijas» uzva-

rētāja paziņošanu un balvas pasniegšanu.

Pasākumu atbalsta: Rīgas domes IKSD, z/s «Krišjāņi» u.c.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

MŪSU TAUTAS SNAUDOŠIE SPĒKI

Ieva Velde

Braila raksta nodaļas
korektore

Stāstot par latviešu anarhista Pētera Māldera dzīvi un pieskaroties mazzināmai mūsu vēstures lappusei, šomēnes Braila rakstā iznāks Filipa Rufa grāmata «Pa stāvu liesmu debesīs». Grāmata atklāj patiesību par latviešu anarhistiem un vēstures notikumiem 20. gs. sākumā gan Latvijā, gan Eiropā.

Grāmatas autors ir britu rakstnieks Filips Rufs, kas pētījuma par Pētera Māldera dzīvi tapšanai ziedojis 9 savas dzīves gadus. Autors ir dzimis 1952. gadā Birmingemā un vēstures pētīšanai nodevies jau 70. un 80. gados, publicējot vairākus anarhisma tēmai veltītus darbus. Kopš 80. gadiem Filips Rufs vairākkārt viesojies Latvijā, savos braucienos pētot arī Pētera Māldera biogrāfiju.

Pēteris Mālderis Lielbritānijā pazīstams ar savu saistību ar 1910. gada Houndsditchas slaktiņu, kas bija juvelierveikala aplaupīšanas mēģinājums Londonas Īstendā un ko raksturo izteikta vardarbība, jo tika nogalināti vairāki policisti. Otrs notikums, kas ierakstījis Mālderu vēsturē, ir Sidnistrītas aplenkums, kurā vairāki latviešu anarhisti stundām noturējās pret ievērojamu pārspēku ielenktā namā. Pēteris Mālderis atradies policijas un pat armijas ar liulgabaliem apjoztā ēkā, tomēr no notikumu vietas pamanījies aizlavīties

sveiks un vesels, paša personībai paliekot noslēpumā tītai. Šie notikumi savulaik kairinājuši pat slavenā angļu kinorežisora Alfrēda Hičkoka iztēli, kas 1934. gadā uzņēma filmu «Cilvēks, kurš zināja pārāk daudz». Par tēmu sarakstītas vairākas grāmatas, šo notikumu fiktīvai interpretācijai pievērsies arī latviešu rakstnieks Pēteris Bankovskis romānā «Misters Latvija». Tomēr Pētera Māldera īstenais noslēpuma atklājējs ir tieši Filips Rufs.

Grāmatas Braila rakstā atbildīgais redaktors Ivars Ozoliņš par Filipa Rufa darbu izsakās ļoti atzinīgi, uzsverot autora nenovērtējamo devumu mazzināmas mūsu vēstures lappuses pētīšanā. «Grāmatā ir daudz agrāk nezināmu vēstures faktu, jo iepriekš informācija nebija balstīta uz arhīvu materiāliem, kuriem piekļuvis britu rakstnieks gan Latvijā, gan Krievijā un arī citur ārzemēs,» stāsta Ivars. Šo grāmatu viņš iesaka lasīt tiem, kurus interesē patiesība par 1905. gada revolūciju Latvijā un Krievijā, kā arī ar latviešiem saistītie notikumi Krievijā, sākot ar 1917. gadu. Vēl Ivars uzsver, ka Filipa Rufa grāmata paskaidro, kāpēc 1905. gadā Latvijā atīstījās anarhisms: «Tāpēc, ka latviešiem līdz tam laikam sava valsts nebija bijusi un vara saistījās ar kaut ko svešu un naidīgu, ar apspiešanu. Anarhisms ir individuālisms, tieksme pēc valsts varai alternatīvas pārvaldes formas, pēc sabiedrības, kurā neviens nav apspiests.» Interesanti, ka pašu Ivaru Ozoliņu, lasot Filipa

Rufa grāmatu, piemeklējusi pārsteidzoša atklāsmes par latviešu tautu. Iepriekš viņam par latviešiem bijis iespaids kā par ne visai temperamentīgiem malā stāvētājiem, varbūt pat apveltītiem ar viensētnieka domāšanu, kas neiejaucas notikumu gaitā, ja tā neskar viņus personīgi.

Tomēr pēc grāmatas izlasīšanas Ivars apgalvo: «Mūsu tautā bijuši snaudoši spēki, kas tikai gaidījuši apstākļus, kuru iespaidā izpausties drosmei, attapībai un varonībai. Latvieši spēj uzņemties vadošu lomu un ziedoties idejas vārdā.»

Patīkamu lasīšanu!

DARBINIEKU SEMINĀRS

Ināra Martinsons
*Metodikas, bibliogrāfijas un
tifloloģijas nodaļas vadītāja*

Neviena darba diena bibliotēkā nav līdzīga citai. Katra nāk ar saviem jaunumiem, notikumiem, plānotu un neplānotu sadarbību, tāpēc mūsu darbiniekiem vienmēr jābūt gataviem pārmaiņām un inovācijām. Mūsu bibliotēka savus lasītājus apkalpo visā Latvijā, tāpēc īpaši svarīga ir savstarpējā komunikācija starp filiālēm, lai varētu bagātināt un attīstīt visas bibliotēkas darbu un sniegt lasītājiem arvien kvalitatīvākus un pieejamākus pakalpojumus. Šī iemesla dēļ šogad «Latvijas Neredzīgo bibliotēkas» darbinieku semināra tēma būs «Bibliotēkas sadarbības iespējas un ieguvums».

Semināra darba kārtība:

09.30 — Reģistrācija filiālēm. Cieto disku papildināšana ar audiojaunumiem pie Aivara Lāča.

10.30 — Semināra atklāšana. /LNERB direktore *T. Melberga*/

10.40 — LNERB darbs 2013.gadā, labākās prakses piemēri. /MBT nodaļas vadītāja *I. Martinsons*/

10.55 — Veiksmīgas un ilgtspējīgas sadarbības pamats. /BRN vadītāja *G. Bite*/

11.05 — 12.20 Pieredzes apmaiņas referāti no bibliotēkas filiālbibliotēkām, t.sk., no lasītavas Rīgā.

12.20 — Jaunumi Latvijas bibliotēkās. /*I. Martinsons, V. Stivriška*/

Informācija par fotogrāfēšanu publiskās vietās. /*Dz. Isajeva*/

12.50 — Bibliotēkas Lasītāju apkalpošanas programmas praktiska demonstrācija bibliotēkas abonementā.

Atbildes uz jautājumiem.

14.00 – Diskusijas pie tējas, kafijas.

Darbinieku seminārs notiks 4. jūnijā bibliotēkas Lasītavā Rīgā. Sakarā ar to Lasītava bibliotēkas apmeklētājiem būs slēgta.

Jau iepriekš pateicamies par sapratni.

Bazūne

«Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas»
bezmaksas avīze

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālrunis: 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.